

GENEL GEREKÇE

1945 yılında il özel idareleri, belediyeler ve köy idarelerinin ve bunlara bağlı idarelerin hizmetlerini ve yatırımlarını desteklemek amacı ile ve bunların ortaklığı ile kurulan İller Bankası bir yandan kredi müessesesi olarak faaliyet gösterirken diğer taraftan da yukarıda belirtilen idareler adına ve onların talepleri üzerine yatırım faaliyetlerinde bulunmaktaydı. Bu durum, Bankanın asli faaliyetinin tam olarak anlaşılınmamasına sebep olmuştur. Diğer taraftan 5411 sayılı Bankacılık Kanununa tabi olmasına rağmen, bu kanun hükümlerini mevcut yasası ile yerine getiremediğinden hukuki yönden bir takım sorunlarla karşı karşıya kalmıştır.

Ayrıca İller Bankasının değişen dünya ve Türkiye şartlarına uyması, daha verimli ve etkin bir hizmet üretimini sağlayabilmesi için yeniden yapılanma ihtiyacının 2001-2005 yıllarını kapsayan Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda gündeme gelmesiyle birlikte, Banka yeniden yapılanma aşamasına girmiştir. Bu doğrultuda Banka il özel idareleri ve belediyelerin yapım işleriyle ilgili faaliyetlerden büyük ölçüde çekilmiş, il özel idaresi ve belediyelerin her türlü kredi taleplerine cevap verecek bir yapılanma ve uygulama sürecine girmiştir.

Devlet Planlama Teşkilatı ile birlikte hazırlanmış olan Stratejik Plan'da Bankanın Misyonu; "Yerel yönetimlere, kentsel ihtiyaçlarının karşılanabilmesi amacıyla uluslararası standartlarda proje üretmek ve geliştirmek, kredi sağlamak, danışmanlık yapmak ve teknik destek vermek yoluyla sürdürülebilir bir şehirleşmeye katkıda bulunmak." Vizyonu ise; "Modern kentlerin geliştirilmesi sürecine katılan, hizmet kalitesi kanıtlanmış uluslararası bir yatırım bankası olmak." şeklinde belirlenmiştir.

Yukarıda belirtilen hususlar doğrultusunda İller Bankasının çağdaş bankacılık ilkelerine göre faaliyette bulunması, konusunda uzmanlaşmış bir kalkınma ve yatırım bankasına dönüştürülmesi zorunluluğu doğmuştur. Bu çerçevede Bankanın 5411 sayılı Bankacılık Kanununa uygun olarak faaliyet alanları, organizasyonu, personel politikası ve istihdam şeklinin yeniden düzenlenerek anılan yasaya uyumlu hale getirilmesi hedeflenmiştir.

Mevcut yapıda sermayedarların aynı zamanda kredi müşterisi olması, Bankanın rasyonel karar almasını ve bankacılık kuralları doğrultusunda faaliyet göstermesine engel teşkil ettiğinden, sermaye yapısının değiştirilmesi zorunluluğu ortaya çıkmıştır. Bankaya ait sermaye katkı paylarının genelde il özel idarelere ve belediyelere genel bütçeden yapılan katkılardan oluşması ve dolayısıyla Hazine kaynaklarından aktarıldığı göz önüne alındığında, Bankanın daha rasyonel ve 5411 Bankacılık Kanunu hükümlerine uygun olarak faaliyet gösterebilmesi için hisse paylarının bedelsiz olarak Hazineye devri öngörülmüştür.

Açıklanan nedenlerle; İller Bankası Genel Müdürlüğünün; tüm iş ve işlemlerinde özel hukuk hükümlerine tabi olarak, imkanları ölçüsünde yerel yönetimlerin her türlü kredi ihtiyaçlarını karşılayan ve bankacılık işlemlerine aracılık eden, bunlar için projeler üreten, danışmanlık hizmeti veren ve benzer kamu bankalarında olduğu gibi bir anonim şirket şeklinde yapılanan, Bankacılık Kanununa göre örgütlenen, çağdaş bankacılık esaslarına göre faaliyet gösteren ve yukarıda belirtilen görev alanlarında uzmanlaşmış kalkınma ve yatırım bankasına dönüşmesi amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Amaç

MADDE 1- (1) numaralı fıkra ile 5411 sayılı Bankacılık Kanununun kalkınma ve yatırım bankaları için öngörülen ilkelere uygun olarak il özel idaresi, belediyeler ve bağlı kuruluşları ile bunların üye oldukları mahalli idare birliklerinin kredi ihtiyaçlarını bankacılık ilke ve kuralları doğrultusunda karşılayan, mahalli müşterek hizmetlerine ilişkin projeler geliştirip danışmanlık hizmeti veren, bu Kanun ile düzenlenen hususlar dışında özel hukuk hükümlerine tabi, tüzel kişiliğe sahip ve merkezi Ankara'da bulunan, çağdaş kalkınma ve yatırım bankacılığı esaslarına göre çalışacak, ... ile ilgili, Anonim Şirket şeklinde faaliyet gösterecek İller Bankası Anonim Şirketi'nin kurulması hüküm altına alınmıştır.

(2) numaralı fıkra ile İller Bankası Anonim Şirketinin kısa adının İLBANK olması öngörülmüştür.

Sermaye

MADDE 2- (1) numaralı fıkra ile Bankanın sermayesinin her biri 1,- Yeni Türk Lirası itibarı değerinde 3.000.000.000 adet nama yazılı hisseye ayrılmış olan 3.000.000.000- Yeni Türk Lirasından ve tamamı Hazineye ait olup Genel Kurul kararıyla artırılacağı düzenlenmiştir.

2) numaralı fıkra ile 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 277'nci maddesinde belirtilen bir anonim şirketin kuruluşunda en az beş kurucunun bulunması şartının sermayenin tamamının hazineye ait olması nedeniyle bu Kanunda aranmayacağı kararlaştırılmıştır.

Bankanın organları

MADDE 3- (1) numaralı fıkra ile Genel Kurulun Banka hissedarlarından oluşacağı ve bu kanun hükümleri saklı olmak üzere, Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre görev yapacağı,

(2) numaralı fıkra ile Yönetim Kurulunun Genel Kurula karşı sorumlu karar organı olduğu ve yedi üyeden oluşacağı, Genel Müdürün aynı zamanda Yönetim Kurulunun üyesi olacağı, Yönetim Kurulunun kalan altı üyesinin ise Genel Kurul tarafından seçileceği, yemin töreni sonrasında ilk toplantıda Yönetim Kurulunun aralarından bir üyeyi Yönetim Kurulu Başkanı olarak ve Genel Müdür dışındaki bir üyeyi ise Başkan Vekili olarak seçeceği,

(3) numaralı fıkra ile Yönetim Kurulu üyeliğine seçilebilmek için Bankacılık Yasasında belirtilen şartları taşımanın zorunlu olduğu,

(4) numaralı fıkra ile Yönetim Kurulu üyelerinin görev süresinin üç yıl olduğu, süresi sona erenlerin tekrar seçilebileceği ve süresi dolmadan üyeliğin boşalması halinde üyeliğe seçilmede Türk Ticaret Kanunu hükümlerinin uygulanacağı,

(5) numaralı fıkra ile Banka Genel Müdürünün Bankacılık Kanununda belirtilen şartları taşıması gerektiği ve ortak kararname ile atanacağı, Genel Müdür ve Yönetim Kurulu Başkanlığının aynı kişi tarafından icra edilemeyeceği,

hususları düzenlenmiştir.

MADDE 4- İller Bankasının da 5411 sayılı Bankacılık Kanununa göre faaliyette bulunan diğer kamu bankalarındaki uygulamalara paralel olarak anonim şirket şeklinde yeniden yapılması gerektiğinden buna uygun olarak Banka personelinin;

(1) numaralı fıkra ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve diğer kanunların sözleşmeli personel hakkındaki hükümlerine tabi olmayan sözleşmeli statüde çalışması,

(2) numaralı fıkra ile hizmete alınma, nitelikleri, atanma, ilerleme, yükselme, görevden alınma, görev ve yetkileri, disiplin esasları, yükümlülükleri, unvan ve sayılarının Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Bakanlar Kurulunca çıkarılacak yönetmelikle belirlenmesi,

(3) numaralı fıkra ile Banka personelinin mali ve sosyal hakları ile sözleşme esaslarının Yönetim Kurulu tarafından belirlenmesi ancak, ödemelerin üst sınırının Yüksek Planlama Kurulunca Banka için belirlenecek üst sınırı aşmaması,

(4) numaralı fıkra ile bankada yeni işe başlayacak personelin sosyal güvenlik yönünden tabi olacağı mevzuatın belirlenmesi,

hususları düzenlenmiştir.

Çeşitli Hükümler

MADDE 5- (1) numaralı fıkra ile Banka bu Kanunda yer alan hususlar dışında 5411 sayılı Bankacılık Kanunu hükümlerine tabi olacağı,

(2) numaralı fıkra ile oluşabilecek zararların önlenmesi için bankaya bedeli ödenmeden bir görev verilemeyeceği,

(3) numaralı fıkra ile Kanunun amacı genel çerçeveyi belirlemek olduğundan sektördeki diğer kamu bankalarında olduğu gibi bankanın çalışma konuları, organları, hisseleri, hesapları, gelirleri, kâr, kontrollük ve sigorta hizmet gelirlerinin dağıtımı ile bu Kanunda Bankanın işleyişi ile ilgili hüküm bulunmayan diğer hususların ana sözleşme ile düzenleneceği,

(4) numaralı fıkra ile Bankanın müşteri profili ve bunların mali ve hukuki yapıları ve tabi oldukları yasalar dikkate alınarak 5411 sayılı Bankacılık Kanununun karşılıklar ve diğer koruyucu hükümlerinin Banka hakkında uygulanmayacağı,

(5) numaralı fıkra ile Bankanın etkin ve verimli çalışması için kurumlar ve gider vergisinden muaf olacağı

hüküm altına alınmıştır.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 6 - Bu Kanun ile 4759 sayılı İller Bankası Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.

Devir

GEÇİCİ MADDE 1 - (1) numaralı fıkra ile, Banka sermayesini oluşturan il özel idaresi ve belediyelerin sermaye katkı paylarının genellikle genel bütçeden anılan idarelere ödenen paydan, dolayısıyla Hazine kaynaklarından aktarıldığı dikkate alındığında, Banka hisselerinin başka bir işleme gerek kalmaksızın ve bedelsiz olarak Hazineye devredilmiş sayılması ve devir işlemlerinde Bankacılık Kanununun 18"inci maddesinin 3"üncü fıkrasında belirtilen devir alınan hisselerin nominal bedelinin % 1"i tutarında devir payının fona yatırılması hususunun uygulanmaması hüküm altına alınmıştır.

Ödenmiş sermaye

GEÇİCİ MADDE 2- (1) numaralı fıkra ile Bankanın itibari ve ödenmiş sermayesi arasındaki farkın karşılanmasında, sermayenin hazinece karşılanacağı dikkate alınarak Bankacılık Kanununun amir hükmü olan sermayenin nakden ödenmesine ilişkin hükümlerin uygulanmaması kararlaştırılmıştır.

Ana sözleşme ve kurul üyeleri

GEÇİCİ MADDE 3 - (1) numaralı fıkra ile Bankanın ana sözleşmesinin kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde yapılacak ilk genel kurulunun onayı ile yürürlüğe girmesi,

(2) numaralı fıkra ile genel kurulda Bankanın yeni yapısı doğrultusunda yönetim ve denetim kurulu üyelerinin seçilmesine kadar, mevcut yönetim ve denetim kurulu üyelerinin görevlerinin devam etmesi,

öngörülmüştür.

Tescil

GEÇİCİ MADDE 4 - (1) numaralı fıkra ile Bu Kanun çerçevesinde yapılacak işlemler ile bu işlemlere ilişkin kâğıtların her türlü vergi, resim ve harçtan istisna tutulması ve ticaret siciline tescilden ücret alınmaması suretiyle malî tasarrufun yanı sıra işlemlerinde hızlandırılması amaçlanmıştır.

Mevcut personel

GEÇİCİ MADDE 5 - (1) numaralı fıkra ile Bankanın bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte mevcut personeli hakkında aylık, özlük ve emeklilikleri yönünden tabi oldukları mevzuatın uygulanmasına devam olunacağı, bunlardan uygun görülenlerin istekleri halinde emeklilik statüleri devam etmek üzere özel hukuk hükümlerine göre çalıştırılabileceği, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile ilgileri devam eden personelin özel hukuk hükümlerine göre çalışacakları sürelerin kazanılmış hak aylıklarında değerlendirileceği, emeklilik işlemlerinde anılan Kanunun ek 48"inci maddesinin (b) fıkrası ile ek 68"inci maddesi hükümlerinin uygulanacağı, bu şekilde çalışanların kadrolarının emeklilik, istifa, ölüm ve sair nedenlerle boşalması halinde hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılacağı,

(2) numaralı fıkra ile Bankada 31.12.2006 tarihinden sonra özel hukuk hükümlerine tabi olmayan personel çalıştırılmayacağı, Yönetim Kurulunca gerek özel hukuk hükümlerine göre çalıştırılmak üzere kendisine sözleşme teklif edilen ancak, özel hukuk hükümlerine göre çalışmayı kabul etmeyen gerekse özel hukuk hükümlerine göre çalışması uygun görülmeyp sözleşme imzalanmayan personelin başka kamu kurum ve kuruluşlarına nakledilmek üzere Devlet Personel Başkanlığına bildirileceği,

(3) numaralı fıkra ile Devlet Personel Başkanlığının kendisine bildirilen personel listelerini en geç 45 gün içinde (özelleştirme kapsam ve/veya programındaki kuruluşlar hariç) tespit edeceği kamu kurum ve kuruluşlarındaki boş kadrolara atanmak üzere ilgili kurum ve kuruluşlara göndereceği, ilgili kurum ve kuruluşun bildirim ulaştığı tarihten başlayarak en geç beş iş günü içinde bu personelin atamalarını yaparak atamalara ilişkin bilgileri Maliye Bakanlığı ile Devlet Personel Başkanlığına bildireceği, atama tarihi itibarıyla personelin Bankayla ilişkisinin kesilmiş sayılacağı, personelin atandığı kurumda fiilen göreve başlayacağı tarihe kadar geçen sürede her türlü mali ve sosyal haklarının Bankaca karşılanmaya devam olunacağı, bu fıkra hüküm bulunmayan hallerde 24.11.1994 tarihli ve 4046 sayılı Kanunun 22'nci maddesi hükümlerinin uygulanacağı,

(4) numaralı fıkra ile ataması yapılan personel hakkında Banka tarafından yapılacak tebliğ işlemini takiben 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 62 ve 63'üncü maddelerinin uygulanmasından atamayı yapacak kamu kurum ve kuruluşunun sorumlu olacağı,

(5) numaralı fıkra ile Bankada işçi pozisyonunda çalışanlar hakkında, yeni bir düzenleme yapılincaya kadar mevcut statülerinde çalıştırılmaya devam olunacağı,

hususları karar altına alınmıştır.

Hak ve mükellefiyetler

GEÇİCİ MADDE 6 - (1) numaralı fıkra ile 4749 sayılı Kanuna tabi İller Bankası'nın tüm hak ve mükellefiyetlerinin bu Kanunun yürürlüğe girmesi ile İller Bankası Anonim Şirketi'ne intikal etmesi ve diğer mevzuat ile İller Bankası Genel Müdürlüğüne yapılmış olan tüm atıfların İller Bankası Anonim Şirketi'ne yapılmış sayılması öngörülmüştür.

(2) numaralı fıkra ile İller Bankası Genel Müdürlüğünün üçüncü kişilere karşı yükümlülükleri ve bunlardan olan hak ve menfaatlerine zarar gelmemesi için, 4759 sayılı Kanun uyarınca İller Bankası tarafından ihale edilen veya halen Bankanın kontrollüğünde yürütülmekte olan, belediye ve il özel idarelerine ait yapım, mal alım, hizmet ve danışmanlık işleri sonuçlanıncaya kadar 4759 sayılı İller Bankası Kanunu ve diğer ilgili mevzuatın uygulanması gereği hükme bağlanmıştır.

Yürürlük

MADDE 7 - Yürürlük maddesidir.

Yürütme

MADDE 8 - Yürütme maddesidir.